

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Exhortatio, confortatio, & consolatio, ad aggrediendum viriliter ac iucunde
viam salutis, pœnitentiam salutarem, conuersionem perseuerantem.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

D. DION. CAR. DIA.
lutis, pœnitentiam salutarem, cōuersionem
perseuerantem.

Art. X.
SENIOR.

Cōsola-
tio gr̃a p̃
miorum.
Matth. 11

CONsiderare debes in primis, o hō-
nis, qđ dominus noster Iesus in
angelio ait, Venite ad me omnes
qui laboratis et onerati estis, & ego
reficiam uos. Tollite iugum meum
super uos, & discite a me, quia mitis sum & hu-
milis corde: & inuenietis requiem animabus ue-
stris. Iugum enim meum suauē est, et onus meum
leue. Mox ergo, ut uiam pœnitentię ac salu-
tarię cœperis introire, et laborem ac difficultatem
seris in eadem: accede ad Christum, & ipse
reficiet te. Quumque iugum pœceptoris ipsius
te sumpseris, & mādāta eius exequi cœperis
uenies requiē animę tuę: & experieris quod
iugum Christi, id est, lex euangelica, suauē est
& prompte ac dulciter deo obediens seruus.
IV. Quid est ad Christum accedere, & quomodo
refici ab eo? SE. Ad Christum accedere, est
pietatem charitatem et omnipotentiam con-
fiteri: & ipsum confidenter humiliter ac perse-
ueranter orare, ut dona gratię suę dignetur
re in ipso orante, & consolationem internam
terdum conferre: & p̃sertim charitatē acci-
dere, atq; in omni tentatione & necessitate
tiosē assistere, ac iuuare. Ad hunc spiritalem
cessum hortatur Apost. dicens, Adeamus con-
fidenter ad thronum gratię eius, ut misericordi-
am cōsequamur, & gratiam inueniamus in auxi-
lium opportuno. Et Psalmista, Accedite, inquit,
inquit, inquit, inquit, inquit, inquit, inquit,
um & illuminamini; & facies uestrię non time-
bunt.

fundentur. Denique quam confidenter debemus orare, ipsemet Christus infallibilis veritas docet, dicendo: Petite & accipietis, quærite & inuenietis, pulsate et aperietur vobis. Omnis enim qui petit accipit, & qui quærit inuenit, & pulsanti aperietur. Atque, vt idem testatur, oportet semper orare, & non deficere. Oportet quoque deum maiestatis et sanctitatis immensæ vbiq; præsentem, ac omnia intuentem, cum grandi reuerentia et diligenti cordis custodia inuocare: nõ ex arida consuetudine, nec corde distracto, pigro ac tepido. Qui ergo sic inuocauerit deum, exaudietur certissime, et cõsolationes diuinas experietur frequenter: sicq; celeriter in charitate proficiet, et accendetur cor eius in deo: ita qd cum ingenti alacritate, spiritaliq; gaudio seruiet ei. Sicut hortatur propheta, Seruite dño in lætitia. Introite in conspectu eius in exultatione. Paul. quoq; Gaudete in domino semper. Verum ad hæc impetranda, & conseruanda, necesse est carnales & mundanas consolationes despiciere, ac vitare: & coram deo timorate, custodite, ac solícite ambulare: cogitando, ac venerando, assidue omnipotētis dei præsentiam. **IVVENIS.** Magna sunt hæc. Virtus tamen, vt puto, ex sua natura est ardua: estque difficile, ac laboriosum, actibus virtutum insistere. **SEN.** Melius intuere. Quid enim dulcius & quietius charitate, pietate, mansuetudine, patientia, sobrietate? Quid vero amarius ac pœnalius inuidia & rancore, crudelitate, indignatione, ira, impatientia, et gulositate. Virtus ergo ex sua natura suauius est, & actui suo habet delectationem annexam: idcirco menti bene dispositæ delectabile est virtutum actibus inhærere, &

Spirita

Mar. 7

Luc. 12

Psalm. 92

Phil. 4

Philosof

spiritualibus exercitijs occupari. Quid dulcius
nimæ deuotæ ac feruidæ, q̄ deum laudare, psal-
re, orare, contemplari, diligere, & ipsum brach-
is charitatis intra se amorose cōstringere? Hinc
Iacobus apostolus, assignans quædam remedia

Iacob. 5

prauæ tristitiæ expulsiua, dissetuit: Tristatur ab
quis vestrum, oret æquo animo, & psallat. IV
Vnde ergo oritur difficultas insistendi a studi-
tutum in multis hominibus? SE. Dimissis peccatis

Difficul-
tas bonæ
operatiōis
hinc fit

manēt adhuc in homine nouiter conuerso
quæ peccatorum, id est, pronitas ad peccandum
difficultas ad bene agendum, infirmitas resistendi
di tentationibus ex pristina assuefactiōe iniqua

Hæ autem reliquæ vitiorum paulatim tolluntur
per exercitia bona, per assuefactionem ad meliora,
per charitatis profectum, per diligentem exercita-
tionem in omni virtute: sicque vitijs ex-
patis cum suis reliquijs, & passionibus refertis,
virtus dulcescit, atq; facillimum fit virtutibus
actibus occupari, deo vniri, in ipso quiescere, &
q̄ dei sunt ac salutis intēdere: imo sic mens in
fectū totius boni honesti totaliter trāsformata
in deo firma ē: atq; ab eo q̄tidie copiosius locupletat,
lympidius illustrat, frequentius visitatur, &
validius quoq; accenditur, & vberiores con-
ditiones sortitur: ita vt cum viro sancto dicere

Psalm .91.

fit deo, Secundum multitudinem dolorum
orum in corde meo, consolationes tuæ lætificau-
runt animam meam. Et cum Apostolo, Be-

2. Corin.

dictus deus, qui consolatur nos in omni tribulatione
one nostra. IV, Bona & consolatoria sunt haec
verba. SE. Si deus in isto exilio, in valle hachy-
chymarum, in hoc pœnitentiæ loco, suos electos
tam dulciter consolatur & tāta charismata pa-

farum largitur, quantam putas beatitudinem,
 quam gloriosam & copiosam mercedem præpa-
 ravit eis in cælis, in throno gloriæ suæ, in patria
 beatorum? IV. De hoc audire te opto. SE. Spes
 & consideratio præmij minuunt vim flagelli, et
 difficultatem laboris alleuiant: si ergo perpen-
 deris, quã inæstimabilem & exuberantissimam
 atq; æternam mercedem, felicitatem & gloriam
 præpauerit deus altissimus suis fidelibus seruis,
 pro temporali eorum obsequio pro breui labore
 pro modico cultu, maxime autem pro pia ac fer-
 uenti eorum affectione ad deum: fateberis nihil
 dignũ ad præmia illa cælestia te agere posse: nõ
 terreat sed delectabit te pœnitentiæ labor, obse-
 quiũ dei, & omnis aduersitas. Propter quod ait
 Apostolus, Non sunt condignæ passiones huius
 temporis ad futuram gloriam illam. Et rursus, Id
 quod in præsentia est, momentaneum & leue tri-
 tribulationis nostræ supra modũ in sublimitate
 æternum gloriæ pondus operatur in nobis. Imo si
 possemus quotidie millies mortem pati pro glo-
 ria illa, & mille añis deo seruire pro fruitione illa
 beatifica summi boni per vnum diem habẽda,
 adhuc non esset condigna omnis hæc passio, &
 vniuersa hæc seruitus, ad tantam mercedem &
 gloriam: quæ consistit potissime in clara, imme-
 diata, ac iucundissima visione diuinæ essentiæ:
 atque in plenissima ac suauissima fruitione bo-
 nitatis æternæ, ac infinitæ. Quam incomparabi-
 liter putas esse iucundũ, summi & adorandi dei
 vultum superpulcherrimum in seipso clarissime
 intueri, eiusq; infinita dulcedine ad libitum frui,
 quum ipse gloriosissimus deus sit vniuersis & sin-
 gulis creaturis prorsus infinite pulchrior melior,
 S ama

Gregori^o

Rom. 8.

2. Cor. 4

Augusti.

Gl'a bñ
 rũ in qui
 bus potif
 simũ con
 sistat.

Amabilior, dulcior, perfectior, atq; felicior, De
de conspiciere, qualiter natura nostra ab vniuerso
nito Dei filio sit in vnitatem personæ assumpta,
gratiosissime decorata, & gloriosissime exalta-
ta. Videre insuper electissimam & præclarissimam
dei genitricem ac virginem, omnescq; ordi-
nes angelorum, ac ciuium supernorum. IV. Tan-
tæ mercedis & gloriæ consideratio, tam immen-
sa & nunquam finenda felicitas, omnem tempo-
rem pigritiæ, omnem horrorem laboris, omnem
diuino merito debent excludere: a lacritarem ingre-
dere, charitatem accendere, & ad indefinenter
excitare profectum virtutum. SE. Quamuis hoc
ita est, potius tamen debemus deo seruire et
diligere propter puram ac infinitam bonitatis
honorabilitatem, & sanctitatem ipsius: quâ
micrum intuitu. IV. Ad hæc successiue pertingit
tur. Veruntamen de cælesti felicitate, & gloria
la, plus aliquid audire inardesco. SEN. Quid
1. Cor. 2 plus dicere possum? Apostolus dixit, quod
lus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor homi-
nis ascenderunt, quæ præparauit diligentibus
Cœlestis
græ pul-
chritudo

Ecce tanta est charitas, liberalitas, dignatio
ad suos electos: quod præparauit eis seipsum,
sua gloriæ infinitæ sint participes & consortes,
ipsum possideant, intueantur, & gustent, sicuti est in
ipso: atq; quod ipse est per naturam, sint ipsi
participationem & gratiam consummatam
que plenissime transformentur ac felicissime
sorbeantur in ipsum, & inauertibiliter ac
naliter cum securitate perfecta stent in eum
tui gloriæ eius, cum ardentissima charitate &
perfluentissima iucunditate. Certe tanta est
chritudo deitatis æternæ, tanta iucunditas

onis lucis diuinæ & increatæ, tanta dulcedo bea-
tificæ fruitionis summæ ac præstantissimæ boni-
tatis: vt quamuis non liceret manere in gloria il-
la nisi horula vna, propter hoc tamen innume-
rabiles anni seculi huius pleni delitijs merito con-
temnerentur. Ibi incessabilis & infatigabilis laus
creatoris: contentatio plena ita vt nil amplius
appeti possit, summa concordia, inuolabilis a-
mor, inuariabilis status, æterna securitas, iucun-
dissima prorsus societas. **IV VENIS.** Satisfeci-
sti desiderio meo, & nunc toto corde cum ingen-
ti affectu ad pœnitentiam & conuersionem in-
dilatam paratus sum: sed precor dignare me in-
formare, qualiter inchoandum, prosequendum,
& consummandum sit mihi.

Augusti.

Qualiter pœnitens, & conuerti volens, de-
beat inchoare, prosequi & complere.

Art. XI.

SENIOR.

Sicut sanctus asserit Augustinus, ini-
tium bonorum confessio est malorum. **Augusti.**
In primis ergo debes in secreto et q-
eto loco vitam tuam præteritam di-
ligenter discutere, peccata tua quan-
tum poteris omnia ad memoriã re-
uocare, atque de eis intra te cordialiter ac vehe-
menter dolere: sicque ad confessionem procede-
re, & ea distincte ac dolorose cum pleno emenda-
tionis proposito confiteri: & quicquid tibi pro sa-
tisfactione a confessore iniungitur, deuote & in-
stata salutis humiliter adimplere, & a reciduo in-
cessanter cauere. Deinde quum dicat Saluator
Matthæi decimo nono, Si vis ad vitam intrare,
serua mandata: oportet te præcepta DEI atque

Instruitur
in hoc ca-
pite con-
uerti desi-
deras de
ordina'o
processu.

S ij Eccle